

وَ الْفَجْرِ (1) وَ لَيَالٍ عَشْرٍ (2) وَ الشَّفْعِ وَ الْوَتْرِ (3)

وَ اللَّيْلِ إِذَا يَسِر (4) هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِذِي حِجْرِ

(5) أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ (6) إِرْمَ ذَاتِ

الْعِمَادِ (7) الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلَهَا فِي الْبِلَادِ (8) وَ

ثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ (9) وَ فِرْعَوْنَ ذِي

الْأَوْتَادِ (10) الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْبِلَادِ (11) فَكَثَرُوا

فِيهَا الْفَسَادَ (12) فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ

عَذَابٍ (13) إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ (14) فَأَمَّا

الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَ نَعَّمَهُ فَيَقُولُ

رَبِّي أَكْرَمَنِي (15) وَ أَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ

رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ (16) كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ

الْيَتِيمَ (17) وَ لَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ

(18) وَ تَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا (19) وَ تُحِبُّونَ

الْمَالَ حُبًّا جَمًّا (20) كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا

دَكًّا (21) وَ جَاءَ رَبُّكَ وَ الْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا (22) وَ

جِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَ أَنَّى

لَهُ الذِّكْرَى (23) يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي

(24) فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدًا (25) وَ لَا يُوثِقُ

وَثَاقَهُ أَحَدًا (26) يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ (27)

ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً (28) فَادْخُلِي فِي

عِبَادِي (29) وَ ادْخُلِي جَنَّتِي (30)

By the dawn; by the ten nights; by the even and odd (contrasted);
and by the night when it passeth away;-is there (not) in these an
adjuration (or evidence) for those who understand? Seest thou
not how thy Lord dealt with the 'Ad (people),-of the (city of)
Iram, with lofty pillars, the like of which were not produced in
(all) the land? And with the Thamud (people), who cut out (huge)
rocks in the valley?-and with Pharaoh, lord of stakes? (All) these

transgressed beyond bounds in the lands, and heaped therein mischief (on mischief). Therefore did thy Lord pour on them a scourge of diverse chastisements: for thy Lord is watchful. Now, as for man, when his Lord trieth him, giving him honour and gifts, then saith he, (puffed up), "My Lord hath honoured me." But when He trieth him, restricting his subsistence for him, then saith he (in despair), "My Lord hath humiliated me!" Nay, nay! But ye honour not the orphans! Nor do ye encourage one another to feed the poor!-and ye devour inheritance - all with greed, and ye love wealth with inordinate love! Nay! When the earth is pounded to powder, and thy Lord cometh, and His angels, rank upon rank, and hell, that day, is brought (face to face),- on that day will man remember, but how will that remembrance profit him? He will say: "Ah! Would that I had sent forth (good deeds) for (this) my (future) life!" For, that day, His Chastisement will be such as none (else) can inflict, and His bonds will be such as none (other) can bind. (To the righteous soul will be said:) "O (thou) soul, in (complete) rest and satisfaction! "Come back thou to thy Lord,- well pleased (thyself), and well-pleasing unto Him! "Enter thou, then, among My devotees! "Yea, enter thou My heaven!

قسم ہے فجر کی، اور دس راتوں کی، اور جنت اور طاق کی، اور رات کی جب کہ وہ
رخصت ہو رہی ہو۔ کیا اس میں کسی صاحب عقل کے لئے کوئی قسم ہے؟ تم نے
دیکھا نہیں کہ تمہارے رب نے کیا برتاؤ کیا اونچے ستونوں والے عمارم کے
ساتھ جن کے مانند کوئی قوم دنیا کے ملکوں میں پیدا نہیں کی گئی تھی؟ اور شمود کے

ساتھ جنہوں نے وادی میں چٹانیں تراشی تھیں؟ اور میخوں والے فرعون کے ساتھ؟ یہ وہ لوگ تھے جنہوں نے دنیا کے ملکوں میں بڑی سرکشی کی تھی اور ان میں بہت فساد پھیلا یا تھا۔ آخر کار تمہارے رب نے ان پر عذاب کا کوڑا برسایا۔ حقیقت یہ ہے کہ تمہارا رب گھات لگائے ہوئے ہے۔ مگر انسان کا حال یہ ہے کہ اس کا رب جب اُس کو آزمائش میں ڈالتا ہے اور اُسے عزت اور نعمت دیتا ہے تو وہ کہتا ہے کہ میرے رب نے مجھے عزت دار بنا دیا۔ اور جب وہ اُس کو آزمائش میں ڈالتا ہے اور اُس کا رزق اُس پر تنگ کر دیتا ہے تو وہ کہتا ہے کہ میرے رب نے مجھے ذلیل کر دیا۔ ہر گز نہیں، بلکہ تم یتیم سے عزت کا سلوک نہیں کرتے، اور مسکین کو کھانا کھلانے پر ایک دوسرے کو نہیں اکساتے، اور میراث کا سارا مال سمیٹ کر کھا جاتے ہو، اور مال کی محبت میں بری طرح گرفتار ہو۔ ہر گز نہیں، جب زمین پے در پے کوٹ کوٹ کر ریگ زار بنا دی جائے گی اور تمہارا رب جلوہ فرما ہو گا اس حال میں کہ فرشتے صف در صف کھڑے ہوں گے، اور جہنم اُس روز سامنے لے آئی جائے گی، اُس دن انسان کو سمجھ آئے گی اور اس وقت اُس کے سمجھنے کا کیا حاصل؟ وہ کہے گا کہ کاش میں نے اپنی اس زندگی کے لیے کچھ پیشگی

سامان کیا ہوتا! پھر اُس دن اللہ جو عذاب دے گا ویسا عذاب دینے والا کوئی نہیں
 ، اور اللہ جیسا باندھے گا ویسا باندھنے والا کوئی نہیں۔ (دوسری طرف ارشاد ہوگا)
 اے نفس مطمئن، چل اپنے رب کی طرف اس حال میں کہ تو (اپنے انجام نیک
 سے) خوش (اور اپنے رب کے نزدیک) پسندیدہ ہے۔ شامل ہو جا میرے (نیک)
 بندوں میں اور داخل ہو جا میری جنت میں۔

کرسم ہے فجر کی، اور دس راتوں کی، اور जुप्त और ताक की، और
 रात की जबकि वह रुखसत हो रही हो | क्या इसमें किसी साहिबे-अक्ल
 के लिए कोई कसम है? तुमने देखा नहीं कि तुम्हारे रब ने क्या बरताव
 किया ऊँचे सुतूनोंवाले आदे-इरम के साथ जिनके मानिन्द कोई कौम
 दुनिया के मुल्कों में पैदा नहीं की गई थी? और समूद के साथ
 जिन्होंने वादी में चट्टानें तराशी थीं? और मेखोंवाले फिरऔन के साथ?
 ये वे लोग थे जिन्होंने दुनिया के मुल्कों में बड़ी सरकशी की थी और
 उनमें बहुत फ़साद फैलाया था | आखिरकार तुम्हारे रब ने उनपर
 अज़ाब का कोड़ा बरसा दिया | हकीकत यह है कि तुम्हारा रब घात
 लगाए हुए है | मगर इनसान का हाल यह है कि उसका रब जब उसको
 आजमाइश में डालता है और उसे इज़्जत और नेमत देता है तो वह
 कहता है कि मेरे रब ने मुझे इज़्जतदार बना दिया | और जब वह
 उसको आजमाइश में डालता है और उसका रिजक उसपर तंग कर देता
 है तो वह कहता है कि मेरे रब ने मुझे ज़लील कर दिया | हरगिज़
 नहीं, बल्कि तुम यतीम से इज़्जत का सुकूक नहीं करते, और मिस्कीन
 को खाना खिलाने पर एक-दूसरे को नहीं उकसाते, और मीरास का सारा
 माल समेटकर खा जाते हो, और माल की मुहब्बत में बुरी तरह
 गिरफ्तार हो | हरगिज़ नहीं, जब ज़मीन पै दर पै कूट-कूटकर रेगज़ार
 बना दी जाएगी, और तुम्हारा रब जलवा-फ़रमा होगा इस हाल में कि

~~~~~
फरिश्ते सफ़ दर सफ़ खड़े होंगे, और जहन्नम उस रोज़ सामने ले आई जाएगी, उस दिन इनसान को समझ आएगी और उस वक़्त उसके समझने का क्या हासिल? वह कहेगा कि काश मैंने अपनी इस ज़िन्दगी के लिए कुछ पेशगी सामान किया होता! फिर उस दिन अल्लाह जो अज़ाब देगा वैसा अज़ाब देनेवाला कोई नहीं, और अल्लाह जैसा बाँधेगा वैसा बाँधनेवाला कोई नहीं |